

Souhrnná teritoriální informace:

Benin

Zastupitelský úřad 5. 5. 2025 19:45

Jedná se o přiakreditovanou zemi v působnosti Velvyslanectví ČR v Nigérii.

Beninská republika (République du Bénin) je přímořským státem západní Afriky. Na západě sousedí s republikou Togo (651 km společných hranic), na severozápadě s republikou Burkina Faso (386 km společných hranic), na severu s republikou Niger (277 km, hranici tvoří zejména řeka Niger) a na východě s Nigérií (809 km společných hranic). Na jihu je země omývána vodami Beninského zálivu Atlantského oceánu, pobřeží má délku 121 km. Benin, do roku 1975 známý pod jménem Dahomé, je stát o rozloze 112 622 km² a 13,7 mil. obyvatel (2023). Hlavním městem je Porto Novo, sídlem vlády je však největší město a ekonomické centrum země Cotonou. Je zemí bavlny a kolébkou tradičního a vládou uznávaného náboženství voodoo.

Od 16. do 19. století existovala na území BJ království a městské státy. Tato oblast byla označována jako Pobřeží otroků, kvůli vysokému počtu lidí, kteří byli prodáni a obchodováni během atlantického obchodu s otroky do Nového světa. Francie převzala území v roce 1894 a začlenila je do Francouzské západní Afriky jako Francouzské Dahomé. V roce 1960 získalo Dahomé plnou nezávislost na Francii. Následovala řada vojenských převratů. Poslední z nich přivedl k moci majora Mathieu Kérékoua, který se stal hlavou režimu prosazujícího striktní principy marxismu-leninismu. Revoluční strana Lidé Beninu (PRPB) zůstala u moci až do začátku devadesátých let. Beninská lidová republika byla nahrazena Republikou Benin v roce 1991. V březnu 2016 vyhrál prezidentské volby Patrice Talon, podnikatel v oblasti zpracování a prodeje bavlny. Volby vyhrál i v roce 2021 se ziskem 86,37 % hlasů a je znám pro svou autokratickou formu vlády. Nicméně se jako velkopodnikatel zároveň snaží o ekonomický rozvoj země. Benin je země otevřená zahraničním investicím a vláda tyto podporuje. Potenciální politické a bezpečnostní riziko představuje zvyšující se koncentrace moci v rukou prezidenta, vůči které se zvedá čím dál hlasitější vlna nesouhlasu. Vláda Patrice Talona bývá kritizována kvůli kontroverzním zákonům a omezování lidských práv. Demokratické principy upadají, režim vládnutí stále více připomíná autokracii a je pravděpodobné, že tyto tendence budou dále podněcovat nevoli opozice a obyvatelstva. V indexu demokracie EIU pro rok 2023 byl Benin klasifikován jako hybridní režim, který se nachází ve stejné kategorii jako Nigérie a Pobřeží slonoviny.

Benin je v současné době unitární republikou, praktikující prezidentský systém moci s existencí více politických stran. V čele vlády stojí prezident. Vláda je jmenována prezidentem a je zodpovědná pouze jemu. Prezident je volen v přímých volbách na pět let, maximálně na dvě volební období. Prezident je volen v přímých volbách na pět let, nejvíce však na dvě volební období. Protiváhou moci prezidenta je jednokomorový parlament složený z 83 poslanců volených na čtyřleté funkční období. Další prezidentské volby jsou plánovány na duben 2026.

Základní údaje	
Hlavní město	Porto Novo
Počet obyvatel	14,81 milionů
Jazyk	francouzština
Náboženství	křesťanství 48%
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	Patrice Talon
Hlava vlády	Patrice Talon
Název měny	západoafrický frank (XOF)
Cestování	
Časový posun	Oh
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Zdeněk Krejčí
Ekonomický úsek	Mgr. Marie Nwanyanwu
Konzulární úsek	Mgr. Gabriela Idehen
CzechTrade	
Czechinvest	
Ekonomika	2024
Nominální HDP (mld. USD)	21,39
Hospodářský růst (%)	6,51
Inflace (%)	1,17
Nezaměstnanost (%)	N/A

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

V roce 2021 zvítězil v prezidentských volbách na druhé období Patrice Talon se ziskem 86,37 % hlasů. Je znám pro svou autokratickou formu vlády. Nicméně se jako velkopodnikatel zároveň snaží o ekonomický rozvoj země. Potenciální politické a bezpečnostní riziko představuje zvyšující se koncentrace moci v rukou prezidenta, vůči které se zvedá čím dál hlasitější vlna nesouhlasu. Vláda Patrice Talona bývá kritizována kvůli kontroverzním zákonům a omezování lidských práv. Demokratické principy upadají, režim vládnutí stále více připomíná autokracii a je pravděpodobné, že tyto tendence budou dále podněcovat nevoli opozice a obyvatelstva. V indexu demokracie EIU pro rok 2023 byl Benin klasifikován jako hybridní režim, který se nachází ve stejné kategorii jako Nigérie a Pobřeží slonoviny.

V návaznosti na napjatou situaci v severním regionu, kam ze sousední Burkiny Faso proudí teroristické skupiny napojené na Al-Káidu a Islámský stát, vláda zvyšuje výdaje na obranu a posiluje místní vojenskou infrastrukturu.

Benin je v současné době unitární republikou, praktikující prezidentský systém moci s existencí více politických stran. V čele vlády stojí prezident. Vláda je jmenována prezidentem a je zodpovědná pouze jemu. Prezident je volen v přímých volbách na pět let, maximálně na dvě volební období. Prezident je volen v přímých volbách na pět let, nejvíce však na dvě volební období. Protiváhou moci prezidenta je jednokomorový parlament složený z 83 poslanců volených na čtyřleté funkční období. Příští prezidentské volby se uskuteční v dubnu 2026, Patrice Talon by v nich již kandidovat neměl.

1.2 Zahraniční politika země

Benin se snaží diverzifikovat své mezinárodní vztahy a posílit spolupráci s různými partnery, aby čelil ekonomickým a bezpečnostním výzvám, kterým čelí v roce 2025.

Vztahy **Beninu s USA** se v roce 2025 dále komplikují. V dubnu americký prezident zavedl 10% clo na většinu beninského exportu, čímž fakticky zrušil výhody plynoucí z dohody AGOA. Benin se snaží o zrušení těchto cel, avšak bez úspěchu. V lednu byla rovněž pozastavena americká rozvojová pomoc (USAID), což negativně dopadá zejména na beninské zdravotnictví, které bylo jedním z hlavních příjemců této pomoci.

Vztahy Beninu s členy **ECOWAS** zůstávají převážně pozitivní, avšak s odtrženou trojicí **Aliance sahelských států** (Nigerem, Mali a Burkinou Faso) přetrvává napětí kvůli odlišným postojům k proběhlým vojenským převratům.

Diplomatické napětí s **Nigerem** vedlo k uzavření hranic a přerušení obchodních vztahů. Benin zablokoval vývoz nigerské ropy přes nový čínský ropovod vedoucí do přístavu Sèmè-Kpodji. Po čínském zprostředkování a diplomatických jednáních byly v srpnu 2024 obnoveny dodávky ropy do Číny, přestože hranice zůstávají částečně uzavřené.

Čína výrazně investuje do beninské infrastruktury, včetně modernizace přístavu Cotonou a výstavby ropovodu Benin-Niger. V dubnu 2024 se v Cotonou konalo druhé Beninsko-čínské investiční fórum, zaměřené na posílení hospodářské spolupráce. V září 2024 se beninská viceprezidentka Mariam Chabi Talata Zime Yerima zúčastnila summitu Čína-Afrika, kde byly diskutovány další investiční možnosti.

Benin si udržuje úzké vazby s **Francií a EU**. EU prostřednictvím programu Global Gateway poskytla Beninu finanční podporu ve výši 255 milionů EUR na období 2021–2024 a plánuje další podporu ve výši 172 milionů EUR na období 2025–2027, zaměřenou na obnovitelné energie, obchod, dopravu a bezpečnost v severním Beninu.

Vztahy s **Rwandou** se prohlubují; v červnu 2024 navštívil prezident Talon Kigali, kde byla podepsána obecná smlouva o spolupráci. Diskutována byla i možná vojenská pomoc Rwandy v boji proti povstaleckým skupinám na severu Beninu. Benin rovněž, po vzoru Rwandy, oznámil zrušení vízové povinnosti pro všechny africké země.

Benin posiluje vztahy i s **Ruskem**; v listopadu 2024 se beninský ministr zahraničí Olushegun Adjadi Bakari zúčastnil Fóra partnerství Rusko-Afrika v Soči, kde jednal s ministrem zahraničí Sergejem Lavrovem o ekonomické spolupráci a koordinaci postojů na půdě OSN.

1.3 Obyvatelstvo

Populace: 14,8 milionu obyvatel

Demografické údaje:

- 1 Střední věk: 18 let
- 1 Míra plodnosti: 4,4 dítěte na ženu
- 1 Očekávaná délka života: 61,1 let (muži: 59,7 let; ženy: 62,6 let)
- 1 Míra urbanizace: 47,8 % obyvatel žije ve městech
- 1 Hustota zalidnění: 131 obyvatel na km²

Etnické složení:

Benin obývá více než 50 etnických skupin.

Největší skupinou jsou Fon a příbuzné skupiny, tvořící přibližně 38,4 % populace, převážně na jihu země.

Mezi další jižní etnika patří Adja (15,1 %), Ewe, Aizo a Yoruba (12 %).

Na severu dominují Bariba (9,6 %), Peul/Fulbové/Fulani (tradičně kočovní pastevci) 8,6 % a Gua/Ottammari (6,1 %).

Populace je nerovnoměrně rozložena; více než dvě třetiny obyvatel žijí na jihu, zatímco severní savany, které tvoří polovinu území, jsou řídko osídlené.

Náboženské složení:

Benin je nábožensky pluralitní země, kde se prolínají křesťanství, islám a tradiční víry. Podle odhadů z roku 2020 tvoří křesťané 52,2 % populace, muslimové 24,6 %, stoupenci tradičních náboženství (včetně Voodoo) 17,9 % a 5,3 % populace nevyznává žádné náboženství nebo patří k jiným vírám. Je běžné, že jednotlivci praktikují kombinaci křesťanství, islámu a tradičních afrických náboženství, zejména Voodoo, které má v Beninu hluboké kořeny. Město Ouidah je považováno za kolébku Voodoo a každoročně hostí festival, který přitahuje tisíce návštěvníků a věřících.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Benin patří do skupiny nejméně rozvinutých zemí světa. Ekonomika země je velmi málo diverzifikovaná - závisí z podstatné části na zemědělství (pěstování bavlny), regionálním obchodu (přístav v Cotonou), reexportu a zahraniční pomoci. Země je bohatá na řadu minerálů, jejich podstatnějšímu exportnímu využití však brání zaostalost těžebního průmyslu a špatná infrastruktura. Benin je významně závislý na obchodu s Nigérií, tři čtvrtiny zboží z Cotonou míří právě tam.

Přetrvávající obchodní deficit odráží závislost Beninu na dovozu energií a zboží s přidanou hodnotou, zatímco vývoz země tvoří převážně levné zemědělské produkty, které jsou citlivé na výkyvy počasí a cen. Hlavními dovozními položkami jsou především rýže, palmový olej a maso, spolu s rafinovanou ropou. Hlavními dovozními partnery jsou Čína, průmyslové a spotřební zboží, a Indie dovážející rýži. Hlavními vývozními artikly jsou bavlna, zlato, sójové boby a kešu ořechy. Významným obchodním partnerem jsou Spojené arabské emiráty, které vykupují více než 90 % zlata.

Schodek běžného účtu se může snížit z odhadovaných 5,8 % HDP v roce 2024 na 5,1 % HDP v roce 2025, protože se sníží deficit služeb. Klesání světových cen pohonných hmot v letech 2025-26 i inflace podpoří růst soukromé spotřeby. Ropa z Nigeru podpoří růst objemu reexportu země. Investice do infrastruktury se z velké části soustředí na zlepšení domácího zásobování energií. V souladu s vládní strategií došlo v roce 2024 k významnému pokroku v rozvoji průmyslové zóny Glo-Djigbé (GDIZ), jejímž cílem je podpořit hospodářskou transformaci prostřednictvím místního zpracování zemědělských produktů.

Bavlna zůstává hlavním vývozním artiklem země. Většina surové bavlny se vyváží do Bangladéše a Indie, nicméně v dlouhodobém horizontu se podíl vývozu surové bavlny sníží, podaří-li jí se v průmyslových zónách proměňovat v textilie určené k exportu. Dominantní pododvětví bavlny těží z většiny dosavadních zemědělských reforem na podporu diverzifikace ekonomiky. Nad bavlníkovými lány však visí potenciální hrozba. Existuje riziko, že militantní teroristické skupiny ze Sahelu proniknou hlouběji na beninské území a potenciálně se zde usadí, což může ohrozit také ekonomickou stabilitu, protože právě zde se nachází většina bavlníkových plantáží.

Růst reálného HDP by se z 6,5 % v roce 2024 mohl zvýšit na 6,8 % v roce 2025 díky obnovení dodávek ropy prostřednictvím ropovodu Niger-Benin, ale i na základě rozsáhlejší zemědělské produkce, zejména v odvětví bavlny. Svižný růst fixních investic bude tažen rostoucími veřejnými kapitálovými výdaji (zejména na rozvoj infrastruktury, zejména dopravy, energetiky, informačních technologií a sanitárních projektů) a investicemi soukromého sektoru v odvětví bavlny a ořechů kešu, jakož i v odvětví rybolovu a akvakultury.

Ukazatel	2022	2023	2024	2025	2026
Růst HDP (%)	6,25	6,35	6,5	6,8	6,6
HDP/obyv. (USD/PPP)	3844,23	4129,95	4390	4610	4910
Inflace (%)	1,34	2,73	1,17	0,7	0,9
Nezaměstnanost (%)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	3,624	3,955	4,549	4,595	4,844
Import zboží (mld. USD)	5,761	6,339	7,09	7,282	7,58
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-0,637	-0,734	-0,692	-0,79	-0,761
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	13,76	14,11	14,46	14,81	15,17
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	06.VII	06.VII	06.VII	06.VII	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Beninská vláda v posledních letech dosáhla pokroku ve správě veřejných financí a institucionální kvalitě. Dle hodnocení CPIA Světové banky z roku 2024 získal Benin skóre 3,9 – druhé nejvyšší v Africe (po Rwandě) a nejvyšší mezi západoafrickými zeměmi. Tento výsledek odráží pokračující závazek k fiskální odpovědnosti a institucionálním reformám.

Veřejný dluh Beninu dosáhl v roce 2024 úrovně 40,5 % HDP, což je v regionálním srovnání relativně nízká a považovaná za udržitelnou úroveň. Fiskální politika zůstává expanzivní s ohledem na výdaje spojené s rozvojem infrastruktury, bezpečností a blížícími se volbami. V letech 2025–2026 se očekává další mírný nárůst vládních výdajů.

Rozpočtový schodek by se měl nicméně stabilizovat – schodek běžného účtu klesá z odhadovaných 5,8 % HDP v roce 2024 na 5,1 % v roce 2025, a to díky vyššímu objemu reexportu ropy (přes ropovod Benin–Niger) a poklesu deficitu služeb.

Inflace byla po většinu roku 2024 nízká – průměrně 1,17 %, přičemž některé měsíce zaznamenaly záporné hodnoty. Tento vývoj podpořily příznivé klimatické podmínky, dobrá úroda a mírné posílení XOF vůči USD. V srpnu však inflace dočasně vzrostla na 3 %, což vládu vedlo k přijetí Národní politiky v oblasti potravin a výživy. Klíčovým opatřením je program „Prvních 1000 dní výživy“ zaměřený na děti do dvou let (2024–2028, rozpočet 155 mld. XOF).

Benin nadále těží z důvěry mezinárodních finančních institucí. V květnu 2024 Mezinárodní měnový fond uvolnil další tranši ve výši 67 mil. USD v rámci programů EFF/ECF/RSF, čímž celkové vyplacené prostředky dosáhly 581 mil. USD. Během výročních zasedání IMF a Světové banky v říjnu 2024 uzavřel Benin nové dohody o financování ve výši 74,5 mld. XOF (s OFID, BOAD a KFAED), zaměřené na zemědělství, vzdělávání a přístup k vodě. V listopadu byla rovněž schválena podpora od Světové banky ve výši 635,5 mil. EUR pro zlepšení výběru příjmů, růst vedený soukromým sektorem a zvýšení klimatické a sociální odolnosti.

Vláda tak i přes strukturální výzvy (vysoký podíl šedé ekonomiky či závislost na dovozu) udržuje stabilní veřejné finance a pokračuje v prorůstově orientované rozvojové agendě s důrazem na sociální ochranu a dlouhodobou fiskální udržitelnost.

Veřejné finance	2024
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-3,7
Veřejný dluh (% HDP)	40,5
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,239
Daně	2025
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

2.3 Bankovní systém

Bankovní systém Beninu je součástí Západoafrické hospodářské a měnové unie (WAEMU) a podléhá regulaci Centrální banky západoafrických států (BCEAO) a Bankovní komise WAEMU (CB-UMOA). Tento systém je relativně otevřený, s přítomností jak domácích, tak zahraničních bank, a je charakterizován vysokou koncentrací, kdy tři největší banky drží přibližně 60 % bankovních aktiv a 55 % vkladů. Bankovní sektor je pod dohledem CB-UMOA, která zajišťuje dodržování prudenciálních pravidel, uděluje a odnímá licence a má pravomoc ukládat sankce. Tento dohled je klíčový pro udržení stability finančního systému a ochranu vkladatelů. Koncová úroková sazba BCEAO činila v prosinci 2024 5,5 %, což je nejvyšší hodnota od roku 2013. Průměrná úroková sazba na roční termínované vklady byla ve druhém čtvrtletí 2024 5,4 %.

Přední banky

- 1 **Banque Internationale pour l'Industrie et le Commerce (BIIC):** Po fúzi dvou problémových bank v roce 2020 se BIIC stala největší bankou v zemi, s podílem na bankovních aktivech 21 % v roce 2023.
- 1 **Ecobank Benin:** Součást skupiny Ecobank, oceněná jako nejlepší banka v Beninu v roce 2024.
- 1 **UBA Benin:** Dceřiná společnost United Bank for Africa, zaměřená na digitalizaci bankovních služeb a zlepšení přístupu k finančním službám.
- 1 **Société Générale Bénin:** V roce 2024 přešla pod kontrolu beninské vlády, což může ovlivnit její strategii a operace.
- 1 **Coris Bank International Benin:** Součást regionální skupiny Coris Bank, aktivní v několika západoafrických zemích, s důrazem na retailové bankovníctví.

Beninské banky běžně poskytují **akreditivy pro mezinárodní obchod**, v souladu s pravidly UCP 600. Specifickým rysem je nízká penetrace bankovních služeb, s bankovní mírou 19,1 % a koncentrací klientely ve městech. Islámské bankovníctví není v Beninu výrazně zastoupeno.

Celkově je bankovní sektor Beninu stabilní, avšak čelí výzvám, jako je vysoký podíl nesplácených úvěrů (20,3 %) a nízká penetrace bankovních služeb, což naznačuje prostor pro další rozvoj a zlepšení finanční inkluze.

2.4 Daňový systém

Daňový systém Beninu prošel v posledních letech významnými reformami, které směřují k jeho zjednodušení, digitalizaci a rozšíření daňové základny. Navzdory těmto snahám zůstává daňová zátěž relativně nízká, s podílem daňových příjmů na HDP kolem 11 %, což je pod průměrem Západoafrické hospodářské a měnové unie (WAEMU) . Systém je stále charakterizován úzkou daňovou základnou, rozsáhlými daňovými výjimkami a významným podílem neformální ekonomiky.

Zdanění fyzických osob (FO):

Benin uplatňuje progresivní daň z příjmů fyzických osob s následujícími sazbami:

- 1 0 % pro příjmy do 60 000 XOF 10 %
- 1 pro příjmy mezi 60 001 a 150 000 XOF 15 %
- 1 pro příjmy mezi 150 001 a 250 000 XOF 19 %
- 1 pro příjmy mezi 250 001 a 500 000 XOF 30 % pro příjmy nad 500 000 XOF

Nezdanitelné minimum a daňové úlevy na vyživované osoby byly v roce 2022 zrušeny.

Zdanění právnických osob (PO):

- 1 Standardní sazba daně z příjmů právnických osob činí 30 %.
- 1 Pro malé podniky s obrátem do 50 milionů XOF platí syntetická daň z podnikání (TPS) ve výši 5 % z obrátu .

Daň z přidané hodnoty (DPH):

- 1 Standardní sazba DPH je 18 % a vztahuje se na většinu zboží a služeb.
- 1 Výjimky platí pro některé základní potřeby, jako jsou zdravotní a vzdělávací služby.
- 1 Exporty jsou osvobozeny od DPH, což umožňuje nárok na vrácení DPH z vstupů.

V návrhu zákona o financích na rok 2025 se plánuje snížení sazby daně z příjmů právnických osob z 30 % na 20 % a snížení minimální daně z 1 % na 0,5 %. Dále se navrhuje zavedení statistické daně ve výši 1 % na některé produkty a rozšíření elektronického hlášení pro digitální platformy. Tyto změny mají za cíl podpořit podnikatelské prostředí a zvýšit efektivitu daňového systému.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Benin aktivně reformuje své instituce, digitalizuje veřejnou správu, zjednodušuje daňový systém a zlepšuje infrastrukturu, což z něj činí atraktivnější destinaci pro zahraniční obchod a investice. S využitím přístavu Cotonou, zón volného obchodu a lepší infrastruktury (včetně plánovaného železničního spojení), je obchod s Beninem nyní dostupnější i pro menší firmy.

Obchodní vztahy s ČR

Jestliže byl rok 2023 pozoruhodný markantním nárůstem obchodní výměny o více než 100 %, rok 2024 stoupající trend potvrdil. V roce 2024 se z Česka do Beninu vyvezlo zboží za 92 mil. CZK, zatímco bylo do tuzemska importováno beninské zboží v hodnotě 30 mil. CZK. Stoupající trend se odráží i na rostoucím zájmu českých firem o tuto destinaci.

Celkově je skladba českého exportu rozmanitá. Mezi vyvážené zboží patří se zejména bílý cukr, keramické dlaždice, obnošené oděvy, procesorové a paměťové jednotky, prosévací stroje, keramická umyvadla, zařízení pro příjem, konverzi a vysílání nebo regeneraci hlasu, či bednění pro betonování. Hlavními dovozními komoditami byly v tomto období kešu ořechy, bavlna a ananas.

	2020	2021	2022	2023	2024
Import z ČR (mld. CZK)	0,04	0,04	0,04	0,08	0,09
Export do ČR (mld. CZK)	0	0	0	0,01	0,03
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,04	-0,04	-0,03	-0,07	-0,07

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
061	Cukr, melasa a med	29	31,15
662	Staviva z hlíny a staviva žáruvzdorná	23	24,70
269	Oděvy staré a ostatní textilie staré, hadry	11	11,81
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	10	10,74
728	Stroje, zaříz. ost. pro určitá odvětví průmyslu, díly	4	4,30

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
057	Ovoce a ořechy (ne olejnaté) čerstvé, sušené	24	87,47
263	Bavlna	0	0,73
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístrojů pro záznam, reprodukci zvuku, obrazu	0	0,15
784	Díly a příslušenství vozidel motorových	0	0,00
841	Oděvy a prádlo pánské, chlapecké (ne pletené, háčk.)	0	0,00

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Obchodní vztahy Beninu s Evropskou unií vykazují dlouhodobě značně negativní obchodní bilanci ve prospěch EU. Všeobecně lze říci, že EU patří mezi nejvýznamnější obchodní partnery Beninu, zejména z hlediska importu zboží. Data za období 2020–2024 ukazují trvalý růst obchodní výměny, přičemž dovoz z EU několikanásobně převyšuje vývoz z Beninu.

Import z EU se v roce 2024 vyšplhal na 674,2 mil. EUR, což představuje pokračující růst oproti roku 2023 (745,2 mil. EUR). Od roku 2020 (575,8 mil. EUR) tak dovoz vzrostl o téměř 100 mil. EUR, a to i přes globální ekonomické výkyvy. Export do EU byl v roce 2024 na úrovni 352,7 mil. EUR, což představuje zřetelný nárůst oproti 61,5 mil. EUR v roce 2020 – export tedy téměř šestinásobně vzrostl během pěti let. Obchodní saldo s EU zůstává ovšem výrazně záporné: v roce 2024 činilo -621,5 mil. EUR, i když oproti rekordnímu deficitu -748,3 mil. EUR v roce 2022 došlo k mírnému zlepšení.

Důvody negativního salda:

- 1 Benin dováží z EU především průmyslové zboží, potraviny, farmaceutika, dopravní prostředky, stroje a zařízení – tedy produkty, které země sama nevyrábí.
- 1 Vývoz do EU tvoří hlavně zemědělské komodity jako kešu ořechy, bavlna, sójové boby a tropické ovoce, které jsou cenově nestabilní a závislé na klimatických podmínkách.
- 1 Průmyslová infrastruktura je stále slabá, což omezuje schopnost Beninu zvyšovat exportní výkonnost a podílet se na vyšších stupních hodnotových řetězců.
- 1 V souvislosti s demografickým růstem, urbanizací a vládními investicemi vzrůstá domácí poptávka po dováženém zboží – zejména stavebním materiálu, technologiích a energiích.

Obchod s EU zůstává pro Benin klíčový, avšak strukturálně nevýhodný, což zdůrazňuje potřebu dlouhodobé diverzifikace ekonomiky, rozvoje zpracovatelského průmyslu a snížení závislosti na dovozu. Zlepšující se exportní výkonnost v posledních letech je neméně pozitivním signálem, že strukturální reformy začínají přinášet výsledky.

Mezi hlavními obchodními partnery země patří z EU jen Francie (export - 8,6 %).

	2020	2021	2022	2023	2024
Import z EU (mil. EUR)	575,87	660,8	810,2	745,2	674,2
Export do EU (mil. EUR)	61,52	42,4	61,93	49,03	52,7
Saldo s EU (mil. EUR)	-514,35	-618,39	-748,27	-696,17	-621,5

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Obchodní výměna Beninu se zeměmi mimo Evropskou unii představuje podstatně větší objem než obchod s EU, avšak i zde Benin vykazuje stále se prohlubující obchodní deficit. Z tabulky vyplývá, že obchodní saldo se zeměmi mimo EU je výrazně negativní, s tendencí k rostoucímu deficitu.

Import ze zemí mimo EU dosáhl v roce 2024 rekordních 5 879,3 mil. EUR, což je nárůst o téměř 80 % oproti roku 2020 (3 280,2 mil. EUR). Tento růst je tažen zejména vyšší poptávkou po průmyslovém zboží, pohonných hmotách a potravinách. Export do zemí mimo EU byl v roce 2024 na úrovni 4 151,9 mil. EUR, což je také nárůst, ale výrazně pomalejší než u importu. Obchodní saldo se zeměmi mimo EU se prohloubilo z -641,6 mil. EUR (2020) na -1 727,3 mil. EUR (2024), tedy téměř trojnásobně zhoršení během pěti let.

Důvody záporného salda:

- 1 **Vysoká závislost na dovozech energií a zboží s vyšší přidanou hodnotou:** Země mimo EU – zejména Čína, Indie, SAE a Nigérie – jsou hlavními dodavateli rafinované ropy, strojů, elektroniky, textilu a potravin.
- 1 **Export komodit bez přidané hodnoty:** Beninský vývoz tvoří primárně komodity: bavlna, kešu ořechy, sója, tropické ovoce a zlato. Většina těchto produktů je exportována v surové formě.
- 1 **Reexportní funkce přístavu v Cotonou:** Část zboží dovezeného do Beninu je určena pro reexport do Nigérie a dalších zemí v regionu. To navyšuje dovozní statistiku, aniž by ovlivnilo hodnotu exportu.
- 1 **Slabá pozice ve vyjednávání o obchodních podmínkách:** Země mimo EU, jako Čína nebo Indie, mají silnější vyjednávací pozici a často uzavírají obchodní smlouvy výhodné pro své vlastní exportéry.

Objem obchodní výměny je mnohem vyšší se zeměmi mimo EU. Obchodní deficit je však hlubší mimo EU, i přes vyšší exportní příjmy – to ukazuje na strukturální nerovnováhu v obchodní výměně, kde Benin figuruje spíše jako spotřebitel dovážených produktů než konkurenceschopný exportér. Obchod s EU se více soustředí na rozvojovou pomoc, preferenční režimy a instituce, zatímco mimounijní partneři dominují v oblasti komerčního a strategického obchodu.

Benin vyvází především suroviny, jako je zlato, surová bavlna, kešu ořechy a sójové boby, přičemž SAE a Bangladéš jsou hlavními odběrateli zlata a bavlny.

- 1 SAE: 803 mil. USD

- 1 Bangladěš: 391 mil. USD I
- 1 Indie: 216 mil. USD
- 1 Čína: 102 mil. USD
- 1 Togo: 53,9 mil. USD

Benin dováží širokou škálu produktů, včetně rýže, rafinovaných ropných produktů, léčiv a hnojiv, přičemž Indie a Čína jsou hlavními dodavateli rýže a průmyslového zboží.

- 1 Indie: 17,1 %
- 1 Čína: 12,8 %
- 1 Francie: 8,6 %
- 1 USA: 5,2 %
- 1 Nigérie: 5,2 %

	2020	2021	2022	2023	2024
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	3280,18	4225,98	4714,83	4744,67	5879,27
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	2638,55	3240,42	3510,42	3425,27	4151,94
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-641,62	-985,56	-1204,41	-1319,41	-1727,33

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Stav přímých zahraničních investic (PZI) v Beninu vykazuje v posledních letech mírný, avšak stabilní růst. V roce 2023 dosáhly přílivy PZI 430 mil. USD, což představuje nárůst o 15,4 % oproti předchozímu roku a odpovídá přibližně 2,2 % HDP země. Celkový objem PZI činil 3,045 mld. USD, tedy zhruba 17,5 % HDP.

Sektorově jsou investice koncentrovány především do agroprůmyslu, infrastruktury, digitálních technologií a zpracovatelského průmyslu. Teritoriálně dominují investoři z **Francie, Indie, Číny, Nigérie a Pobřeží slonoviny**. Beninská vláda podporuje investice prostřednictvím speciálních ekonomických zón (např. Glo-Djigbé Industrial Zone) a revidovaného investičního zákona z roku 2020, který nabízí daňové pobídky pro strategické sektory.

Navzdory těmto iniciativám zůstávají překážkami korupce, nedostatečná infrastruktura a problémy s dodávkami elektřiny.

Evropská unie prostřednictvím iniciativy **Global Gateway** posiluje své infrastrukturní investice v Beninu, přičemž důraz klade na udržitelný rozvoj, energetickou bezpečnost a digitální transformaci. Příkladem je solární elektrárna Illoulofin: Tento projekt v městě Pobè je prvním svého druhu v Beninu. První fáze o kapacitě 25 MW byla uvedena do provozu v červenci 2022. Druhá fáze, která zvýší kapacitu na 50 MW, je plánována na rok 2025. Projekt je financován z prostředků EU, Francouzské rozvojové agentury (AFD) a beninské státní společnosti SBEE. Celkové investice do elektrárny dosahují přibližně 97,8 mil. USD. Po dokončení bude mít elektrárna kapacitu 50 MW a očekává se, že ročně vyprodukuje kolem 70 GWh elektřiny, což pokryje spotřebu přibližně 180 000 obyvatel.

V zemi zatím dle dostupných zdrojů nejsou žádné české PZI.

3.3 FTA a smlouvy

Benin podepsal v březnu 2018 dohodu o Africké kontinentální zóně volného obchodu (AfCFTA).

Smlouvy s EU

Evropská unie a Beninská republika udržují dlouhodobé partnerství, které se v současnosti řídí **Samojskou dohodou**, jež slouží jako obecný rámec pro vztahy EU s africkými, karibskými a tichomořskými zeměmi. Dohoda byla podepsána 15. listopadu 2023 a prozatímní provádění dohody začalo 1. ledna 2024. Upravuje mimo jiné ekonomické vztahy a rozvojové otázky.

Benin je součástí Západoafrické hospodářské a měnové unie (WAEMU) a Hospodářského společenství západoafrických států (ECOWAS), které jednají s EU o **dohodách o hospodářském partnerství (EPA)**. Dohoda mezi EU a Západoafrickým regionem byla parafována v červnu 2014, ale dosud nebyla ratifikována všemi členskými státy ECOWAS, včetně Beninu. Země však čerpá z výhody volného přístupu na EU trh.

Smlouvy s ČR

Platné jsou následující smlouvy:

- 1 Dohoda o technické a hospodářské spolupráci mezi vládou ČSSR a vládou Beninské lidové republiky (Cotonou dne 14. 3. 1979, nepublikována ve sbírce zákonů)
- 1 Dohoda mezi vládou ČSSR a vládou Beninské lidové republiky o vědecké a technické spolupráci (Cotonou dne 25. 3. 1983, 33/1988 Sb.

3.4 Rozvojová spolupráce

Benin zůstává příjemcem zahraniční rozvojové pomoci se zaměřením na podporu udržitelného rozvoje, zlepšení infrastruktury, posílení ekonomické správy a adaptaci na změnu klimatu.

V rámci iniciativy **Global Gateway** alokovala **EU** pro Benin v období 2021–24 prostředky ve výši 255 mil. EUR, zaměřené na rozvoj lidského kapitálu, zelený a digitální růst a podporu bezpečné společnosti. Program **PAGODES (2023–2025)** obdržel podporu ve výši 63,75 mil. EUR na posílení ekonomické a demokratické správy a sociální ochrany. V roce 2024 schválila **Světová banka** balíček financování ve výši 635,5 mil. EUR s cílem podpořit růst vedený soukromým sektorem, zvýšit domácí příjmy a posílit sociální a klimatickou odolnost. **MMF** schválil v prosinci 2023 financování ve výši 200 mil. USD na podporu klimatických reforem. **Africká rozvojová banka** poskytla Beninu v letech 2023–24 více než 100 mil. USD na podporu ekonomické správy a rozvoj soukromého sektoru.

Čína a Benin v květnu 2025 podepsaly strategické partnerství v rámci Road and Belt Initiative. Zahrnuje investice do infrastruktury, digitální ekonomiky, zemědělství a zdravotnictví. Významným projektem je ropovod Niger–Benin, který spojuje ropná pole v Nigeru s přístavem Sèmè v Beninu. Projekt byl realizován Čínskou národní ropnou společností a má kapacitu 110 000 b/d. V oblasti digitální infrastruktury Čína podpořila druhou fázi národního širokopásmového projektu, který zlepšuje páteřní a městskou optickou síť v Beninu.

OPEC Fund: Přislíbil 30 mil. EUR v roce 2025 na podporu klimatických financí.

Lucembursko: Podporuje projekty v oblasti zemědělství, digitalizace, vzdělávání a klimatu.

Kanada: Přispívá k vytvoření národního zeleného investičního fondu.

V říjnu 2024 prezentoval velvyslanec v Cotonou dar **České republiky** beninské policii v rámci aktivit mise EUSDI Gulf of Guinea - dvě obrněná vozidla Mamba z dílny české firmy SVOS v hodnotě 25 mil. CZK. Vozidla budou využívána proti rostoucí hrozbě terorismu na severu země.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Beninský trh zůstává relativně malý s nízkou kupní silou většiny obyvatelstva. Pro české vývozce je klíčové zaměřit se na širší region UEMOA/ECOWAS, zejména na Nigérii, která představuje největší trh v oblasti. Zákazníci v Beninu jsou velmi cenově senzitivní, což zvyšuje konkurenci, zejména ze strany levného čínského zboží.

Investiční příležitosti: Benin nabízí investiční příležitosti v sektorech, jako je zpracování kůže, výroba papíru, skla, těžba minerálů, výroba stavebních materiálů, zpracování zemědělských produktů, textilní výroba, produkce palmového oleje, hotelnictví a turistika, minipivovary, výroba potravinářské mouky a těstovin, pekárný, zpracování kovového a komunálního odpadu, úprava pitné vody a montáž zemědělské a dopravní techniky.

Benin představuje perspektivní trh pro české exportéry, zejména v oblasti zemědělství, energetiky, zdravotnictví a infrastruktury. Vzhledem ke zhoršující se bezpečnostní situaci na severu země se zde otevírají také možnosti pro sektor obranného a bezpečnostního průmyslu.

► Zemědělství a potravinářství

Benin má ambice stát se významným vývozcem zemědělských produktů, přičemž se zaměřuje na diverzifikaci produkce. To vytváří příležitosti pro export českých zemědělských strojů (traktory, minitraktory), hnojiv, zařízení na zpracování potravin a technologií pro úpravu vody.

► Energetika a infrastruktura

Rozvoj infrastruktury a energetiky je prioritou beninské vlády, což otevírá prostor pro české firmy nabízející technologie v oblasti obnovitelných zdrojů energie, vodohospodářství a stavebních materiálů.

► Zdravotnictví

S rostoucí poptávkou po kvalitní zdravotní péči roste i potřeba dovozu léčiv, zdravotnického vybavení a veterinárních prostředků, kde české firmy mohou nabídnout konkurenceschopné produkty.

► Automobilový průmysl

Dovoz nákladních vozů (včetně ojetých) a osobních automobilů je stále aktuální, přičemž české značky mohou nabídnout spolehlivá a cenově dostupná vozidla.

► Textilní průmysl

Kvalitní textilní výrobky, zejména brokát a šicí stroje, mají na beninském trhu potenciál, vzhledem k místní poptávce po tradičních i moderních oděvech.

► Stavebnictví

Trh se stavebními materiály v Beninu zaznamenává stabilní růst, s očekávaným tempem růstu přibližně 12 % ročně mezi lety 2025 a 2029. Tento trend je poháněn rostoucí urbanizací, demografickým růstem a vládními investicemi do infrastruktury. Klíčové produkty zahrnují cement, betonové cihly, stavební kovy a kamenivo, které nacházejí uplatnění v rezidenční, komerční i průmyslové výstavbě. Navzdory pozitivnímu vývoji čelí sektor stavebnictví v Beninu několika výzvám. Patří mezi ně vysoké náklady na dovoz materiálů, omezené místní výrobní kapacity a problémy v dodavatelských řetězcích. Tyto faktory mohou ovlivnit dostupnost a kvalitu stavebních materiálů na trhu. Příležitosti pro investory Beninská vláda podporuje rozvoj stavebního sektoru prostřednictvím projektů v rámci speciální ekonomické zóny GDIZ. Tato zóna nabízí příležitosti pro investice do výroby stavebních materiálů a souvisejících odvětví.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Benin je civilizovaná země v řadě oblastí ovlivněna francouzskou kulturou a zvyklostmi. Řada bohatých a vlivných obchodníků studovala v Evropě a Kanadě a má tudíž vysoce kvalitní vystupování, bohaté zkušenosti ze světového obchodu, používají moderní technologie, a proto je dobré k tomu takto přistupovat (Afričané obecně už nesměňují za barevná sklíčka). Nicméně je třeba počítat s africkými nešvary, jako zejména nedochvilnost a pozor na i v Beninu nechvalně proslulé „nigerijské podvody“.

4.2 Oslovení

V prvním kroku je třeba si uvědomit, zda je Váš produkt či služba uplatnitelná na beninském trhu. Trh je zde z 84 % čistě proimportní a většina věcí se dováží ze zahraničí. Je důležité mít na paměti, že trh je velmi citlivý na cenu. Hodně zboží se dováží z Číny, které konkurovat nemůžete, ale ve velkém počtu se objevují společnosti, které jsou bohaté a preferují kvalitu.

Druhým krokem je výběr vhodných klientů. Beninci rádi předstírají, že chtějí vše a ve velkém. Skutečnost je však taková, že za touto maskou schovávají fakt, že nejsou tak bohatí, aby si mohli Váš produkt koupit. Výběr partnera je zde zcela klíčový a může Vám přinést buď očekávaný zisk, nebo také velké potíže.

Třetím krokem je nalezení partnera (klienta), s kterým můžete obchodovat. V Beninu neexistují kvalitní placené databáze a většina firem uvedených v seznamech různých vyhledávačů nefungují. Obchod se zde dělá z 99 % přes známé. Pokud Vám firma napíše „zašlete oficiální dopis či e-mail“, tak již víte, že se s Vámi bavit nebudou. Osobní kontakt je zde zcela nezastupitelný.

Beninci jsou hrdým národem, a při jednání proto není dobré jim na vše přitakávat. Cena je důležitá a je vždy na prvním místě. Není dobré cenu extrémně navýšit a následně smlouvat. Jelikož při finální ceně, která je o 25 % či více procent nižší, bude mít klient pocit, a to oprávněný, že jste ho chtěli podvést. Je nezbytné si také uvědomit, že většina dopisů, kde Vám někdo tvrdí, že pracuje pro ECOWAS nebo že má zájem o Váš produkt, bez bližší specifikace, je podvod. S těmito firmami neztrácejte čas.

Velmi dobře si zajistěte platební instrumenty. Nejčastěji se používá potvrzený neodvolatelný akreditiv (L/C) s co možná nejjednoduššími podmínkami, aby nedocházelo k průtahům s platbami. Snažte se mít většinu svých plateb uhrazených a na svém účtu ještě před odesláním zboží.

4.3 Obchodní schůzka

Pro jednání bohužel nepostačí angličtina. Je velice výhodné ovládat francouzštinu nebo mít tlumočníka. Plánujte cestu mimo období Vánoc a Ramadánu. Mějte na paměti etnické, kulturní a náboženské rozdíly země.

Vnímejte co se okolo vás děje, buďte obezřetní, opatrní na svůj majetek, dbejte o svou bezpečnost a vyhýbejte se rizikovým situacím. Zjistěte si, kdo je váš obchodní partner, s kterým spolupracujete. Bez kvalitního místního partnera, jenž vám otevře dveře k zákazníkům, se absolutně neobejdete. Lépe si prověřit partnera přes velvyslanectví na místě, aby se předešlo případné podvodné činnosti. Je dobré se s beninským partnerem osobně setkat.

Beninci jsou v obchodním styku velmi sebevědomí a asertivní. Jednání může předcházet dlouhá neformální předehra, během které se klient s chutí pochlubí svými úspěchy. Dobře prezentujte především sami sebe. Při jednáních na centrálních úřadech se vyžaduje oblek s kravatou, při obchodních jednáních se toleruje košile s kravatou.

S alkoholem opatrně, minimálně je dobré si předem ověřit, zda obchodní partner není muslim a podle toho postupovat. Nenechte se uchlácholit prvotním dojmem, že klient chce vše a ve velkém. Beninci jsou mistři manipulace a rádi vytváří dojem, že je již obchod sjednán během prvního jednání. Připravte se na neočekávané průtahy a změny v zadání požadavků z beninské strany. V případě schůzek připravovaných na úřadech na pátek je třeba počítat pouze s dopolednem, muslimská část populace je od polední doby na modlitbách a odpoledne už úřady spíše nefungují. Modlitba je obvyklá na veřejných shromážděních, konferencích a někdy před oficiálním obědem nebo večeří.

Velmi obvyklým a častým jevem je v Beninu všeobecná nedisciplinovanost a nedochvilnost. Bohatí či vlivní Beninci rádi dávají své bohatství (vliv) okázale najevo (včetně perfektního oblečení a automobilu). Při jednání jsou velmi sebevědomí a asertivní. Součástí jednání může být velmi zdvořilá a dlouhá předehra, Beninci si potrpí na správné titulování (pokud zastávají důležité funkce), na pozornosti a lichotky. Jsou příznivci dlouhých proslovů a sami jsou výbornými a vtipnými řečníky.

Vyplatí se vzít v potaz, že páteří společnosti jsou doposud tradiční struktury (i když to nemusí být na povrch patrné) a všechny významnější investice a obchodní případy jsou prosazovány vlivovými skupinami s tradičními strukturami. Potenciální obchodní partner by měl mít na tato struktury vazby. Při jednáních na centrálních úřadech se vyžaduje oblek s kravatou, při obchodních jednáních se toleruje košile s kravatou. V severních částech země kde je většina obyvatel muslimského vyznání, je třeba se konzervativněji oblékat a chovat.

Složení delegace odpovídá našim zvyklostem, nejsou žádná specifika.

Úřady jsou funkční, ale rozhodovací procesy jsou zdlouhavé a jsou často stimulovány korupcí či zájmy vlivných skupin. Jednání úředníků může být občas považováno za arogantní, což souvisí s falešným pocitem národní hrdosti a s pocitem důležitosti zastávané funkce (jak říkají samotní Beninci, úředníci zde občas pocítí potřebu „to exercise their power“). V těchto případech se doporučuje reagovat spíše mírně a nedávat průchod pocitům. Drobná pozornost může chování úředníka změnit.

Při řízení vozidel je třeba připravit se na vše – včetně např. náhlého vybočení protijedoucího vozidla do protisměru, předjíždění na nepřehledných úsecích, nerespektování semaforů a dopravního značení. Řidiči jsou velmi nedisciplinovaní a dopravní pravidla tak, jak je známe např. v Evropě, nejsou respektována. Průměrný beninský řidič je mimoto občas agresivní a zcela nekolegiální. Dopravní policie s cílem vymáhání „úplatků“ často šikanuje cizince. Doporučujeme proto vždy místního řidiče. Velmi důrazně se doporučuje věnovat pozornost pokynům policistů či vojáků, na tzv. check-pointech a snažit se o nekonfliktní vystupování. Dopravní ruch v hlavním městě houstne a je nutné vždy počítat s časovou rezervou. Mimo Cotonou je třeba počítat se špatným stavem silnic, zejména v období dešťů.

4.4 Komunikace

Úředním a tudíž i hlavním komunikačním jazykem je francouzština. Dalšími většími místními jazyky, jsou: fang, myene, teke, punu, eshira, kikongo, mbere, kota, ndjabi a lumbu. Všechny patří k bantuské jazykové rodině.

V Beninu není vyjma ropného sektoru příliš mnoho lidí, kteří mluví anglicky, francouzština je základní podmínkou úspěchu jednání. Je lépe se zdržet kritiky politického systému nebo fungování úřadů. Je třeba se vyhnout fotografování osob, úředních budov atd. bez předchozího svolení.

Komunikovat lze emailem i telefonicky, velice populární je WhatsApp a další moderní komunikační technologie. Pro obchodní vztahy lze velice doporučit osobní setkání.

4.5 Doporučení

Jde o malý trh charakterizovaný nízkou kupní silou většiny obyvatel, tradičně orientovaný na francouzské zboží. Vývozce by se měl orientovat na celou oblast ECOWAS. Zákazník se orientuje především na cenu, kvalita zboží je až na druhém místě – stále rostoucí dovozy levného čínského zboží představují významnou konkurenční překážku. Základní podmínkou úspěchu na trhu je vedle ceny výrobku dlouhodobá aktivní exportní strategie zaměřená na tuto zemi a šířeji celou zónu ECOWAS. Je rovněž třeba mít se na pozoru před podvodnými praktikami (Advance Fee Fraud), kdy jsou ze zahraničního partnera podvodně lákány různé poplatky. Z tohoto důvodu je vždy nutné před navázáním obchodní spolupráce provést důkladné ověření partnera (due dilligence), nejlépe prostřednictvím specializovaných kanceláří nebo přes Beninskou průmyslovou a obchodní komoru.

Předtím, než navážete obchodní spolupráci s neověřenou beninskou firmou a zašle do Beninu peníze, doporučujeme si vyžádat následující dokumenty:

- 1 daňové prohlášení firmy a ředitele firmy (taxpayer card of the company and the one of the manager)
- 1 potvrzení o sídle firmy, ověřené místními orgány (certified attestation of location of the company)
- 1 osvědčení o platbě z obchodní činnosti (trading tax certificate)
- 1 osvědčení o registraci firmy v obchodním rejstříku (a document showing the registration of the company to the Register of Commerce)
- 1 osvědčení o statutu společnosti (the status of the company)

Předložená osvědčení by měla být úředně ověřena příslušnými beninskými úřady. Zaslané ověřené dokumenty doporučujeme prověřit prostřednictvím ZÚ Abuja.

4.6 Státní svátky

- 1 1. ledna (Nový rok)
- 1 10. ledna (Svátek tradičních náboženství)
- 1 1.května, 1. srpna (Den nezávislosti)
- 1 15. srpna (Nanebevzetí panny Marie)
- 1 1. listopadu (Dušičky)
- 1 25. prosince (Vánoce)
- 1 Velikonoční pondělí
- 1 Nanebevstoupení Páně
- 1 Svatodušní pondělí
- 1 Narození Mohameda, Aid-el-Fitr (konec Ramadánu) Aid-el-Kebir

Volné dny: soboty, neděle

Obvyklá otevírací doba obchodů:

- 1 od 9:00 do 13:00 hodin a pak od 16:00 do 19:00 hodin
- 1 v sobotu do 12:00 až 13:00 hodin.

Centrální úřady a banky: 8:00–12:30 a 15:00–18:30.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Benin je aktivním členem ECOWAS a UEMOA. Beninský trh je stále charakterizován nízkou kupní silou většiny obyvatelstva a silnou orientací na cenu. Levné čínské zboží zůstává významnou konkurenční výzvou. Distribuční kanály jsou nadále ovládány převážně libanonskými, indickými a čínskými firmami. Moderní maloobchodní řetězce se nacházejí především ve velkých městech, zatímco tradiční trhy a malé obchody dominují v ostatních oblastech.

Dovozní dokumentace a celní postupy

Požadavky na dovozní dokumentaci - ve čtyřech exemplářích:

- 1 Faktura (ideálně ve francouzštině)
- 1 Lodní nebo letecký nákladový list
- 1 Osvědčení o původu zboží (1 EUR)
- 1 Osvědčení o předběžné inspekci (provádí Bureau Veritas) - Zboží do hodnoty 3 mil. XOF lze dovážet bez předinspekční kontroly.
- 1 Balicí list
- 1 Veterinární nebo fytozsanitární certifikát (pokud je relevantní)
- 1 Importní licence (Carte d'importateur - vydanou úřadem Centre des Formalités des Entreprises (CFE))

Od roku 2015 Benin implementoval plně elektronický systém pro **předběžné celní odbavení prostřednictvím platformy GUOCE**, což zjednodušilo a urychlilo celní procesy.

Celní sazby a daně

Benin uplatňuje **S polečný vnější celní tarif (CET) ECOWAS**, který zahrnuje pět sazeb:

- 1 0 % – základní sociální zboží
- 1 5 % – základní zboží, suroviny, kapitálové zboží
- 1 10 % – polotovary
- 1 20 % – spotřební zboží
- 1 35 % – specifické zboží pro ekonomický rozvoj

Kromě těchto sazeb se uplatňují další poplatky, jako je **Taxe Statistique (5 %)** pro zboží určené na reexport, **Taxe Conjoncturelle à l'Importation (10 %)**, **Taxe Dégressive de Protection (10–20 %)** a **Le Prélèvement Communautaire de Solidarité (1 %)**, dále DPH ve výši **18 % na většinu dováženého zboží**. Dovoz zboží z ECOWAS a UEMOA zemí je obvykle osvobozen od cel. Pro zboží z třetích zemí, jako je Čína, se uplatňují standardní sazby, pokud neexistují specifické preferenční dohody.

Vývozní daně se vztahují na ropu, drahé kovy a kameny a kakaové boby. Vývoz zlata a drahokamů vyžaduje licenci ministerstva financí. **Dovozní omezení** platí pro zbraně, vojenský materiál (podléhá schválení ECOWAS), drogy a zboží ohrožující životní prostředí.

Podvodné praktiky, jako je tzv. "Advance Fee Fraud", zůstávají rizikem. Před navázáním obchodní spolupráce je důrazně doporučeno provést důkladné ověření partnera (due diligence).

Doporučuje se vyžádat si následující dokumenty:

- 1 Daňové identifikační číslo firmy a jejího ředitele
- 1 Ověřené potvrzení o sídle firmy
- 1 Osvědčení o registraci v obchodním rejstříku
- 1 Osvědčení o zaplacení obchodní daně

Tyto dokumenty by měly být úředně ověřeny příslušnými beninskými úřady. Pro další ověření lze kontaktovat Zastupitelský úřad ČR v Abuji.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Právní rámec pro podnikání v Beninu je pevně zakotven v systému OHADA (Organisation pour l'Harmonisation en Afrique du Droit des Affaires). Benin je aktivním členem této organizace a plně implementuje její jednotné právní akty. V roce 2024 došlo k významné aktualizaci Jednotného aktu o zjednodušených postupech vymáhání pohledávek a exekucích, která zefektivnila procesy vymáhání dluhů v členských státech OHADA.

Od roku 2020 je možné v Beninu **založit společnost plně online** prostřednictvím platformy [MonEntreprise.bj](https://monentreprise.bj), což výrazně zjednodušuje a urychluje proces registrace. Platforma umožňuje registraci u obchodního rejstříku, daňového úřadu, sociálního zabezpečení a dalších relevantních institucí během několika hodin.

Hlavní kroky při zakládání společnosti:

- 1 **Výběr právní formy:** Nejběžnějšími formami jsou **Société à Responsabilité Limitée (SARL)** – obdoba s.r.o., a **Société Anonyme (SA)** – obdoba a.s.
- 1 **Příprava dokumentace:** Zahrnuje stanovy společnosti, doklad o složení základního kapitálu, identifikační dokumenty společníků a statutárních zástupců.
- 1 **Registrace přes MonEntreprise.bj:** Vyplnění online formuláře a nahrání potřebných dokumentů.
- 1 **Získání identifikačního daňového čísla (IFU):** Automaticky generováno po úspěšné registraci.
- 1 **Registrace u sociálního zabezpečení (CNSS):** Povinná do 3 měsíců od založení společnosti.
- 1 **Aktivace bankovního účtu:** Po předložení výpisu z obchodního rejstříku je nutné aktivovat firemní bankovní účet.

Právní rámec a ochrana investorů

Benin nadále podporuje zahraniční investice prostřednictvím zákona č. 2020-02 z 20. března 2020 o investičním kodexu, který stanovuje různé investiční režimy a poskytuje rozsáhlé pravomoci Investiční kontrolní komisi při Ministerstvu obchodu. K dispozici je také "**guichet unique**" (**jednotné kontaktní místo**) pro minimalizaci byrokratických překážek pro investory.

Zahraniční investoři mohou vlastnit 100 % podílů ve firmě, přičemž platí stejné předpisy a pravidla jako pro místní společnosti. Pro registraci společnosti je doporučeno využít služeb místního právníka se znalostí francouzského obchodního práva.

Doporučení pro zahraniční podnikatele

- 1 **Důkladné ověření obchodních partnerů:** Vzhledem k riziku podvodných praktik je nezbytné provést důkladné prověření (due diligence) potenciálních partnerů, ideálně prostřednictvím specializovaných kanceláří nebo Beninské obchodní a průmyslové komory.
- 1 **Jazyková připravenost:** Veškeré oficiální dokumenty a komunikace probíhají ve francouzštině.
- 1 **Znalost místního trhu:** Doporučuje se spolupráce s místními zástupci nebo partnery, kteří mají dobré kontakty na místní administrativu a rozumí specifikům beninského trhu.

5.3 Marketing a komunikace

Reklama zůstává důležitým nástrojem, zejména pro zboží rychlé spotřeby. Zatímco tradiční formy jako billboardy, rádio a tisk mají stále své místo, rychle roste význam digitálních platforem – především mobilních telefonů, sociálních sítí (Facebook, WhatsApp, Instagram) a krátkých videí (TikTok, Reels). Přes 16 milionů mobilních připojení a více než 30 % populace online představují významný potenciál pro cílený digitální marketing.

Za neefektivnější formu prodeje je stále považován přímý marketing a osobní kontakt, zvláště v konzervativním prostředí a při veřejných zakázkách. U spotřebních a strojírenských produktů je klíčová role místního zástupce, který zná prostředí a jazyk. Spolupráce s tzv. mikroinfluencery pomáhá zasáhnout konkrétní cílové skupiny s vyšší důvěryhodností než plošná reklama. PR agentury zatím prakticky nefungují. Obsah kampaní by měl být citlivý k místní kultuře – provokativní nebo příliš modernistické motivy nejsou doporučovány.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana práv duševního vlastnictví v Beninu je spravována prostřednictvím Organizace afrického duševního vlastnictví (OAPI), jejímž je Benin členem. OAPI poskytuje jednotný systém registrace a ochrany práv duševního vlastnictví ve všech 17 členských státech, včetně Beninu.

Registrace **ochranných známek** probíhá výhradně prostřednictvím OAPI. Platnost ochranné známky je 10 let od data podání přihlášky a lze ji opakovaně prodlužovat o dalších 10 let. Nově je možné registrovat i certifikační a zvukové známky. V případě nevyužívání ochranné známky po dobu pěti let může být její registrace napadena třetí stranou.

Patenty jsou rovněž registrovány prostřednictvím OAPI a platí ve všech členských státech. Doba ochrany je 20 let od data podání přihlášky, přičemž je nutné každoroční placení obnovovacích poplatků. OAPI je členem Pařížské úmluvy a Smlouvy o patentové spolupráci (PCT).

Benin je signatářem **mezinárodních smluv na ochranu práv duševního vlastnictví**, včetně **Dohody TRIPS a Pařížské úmluvy**. Přestože právní rámec existuje, vymáhání těchto práv zůstává výzvou. Protiprávní kopie a padělky, zejména zboží z Číny, jsou v Beninu stále běžné. V roce 2022 došlo k posílení pravomocí celních orgánů, které nyní mohou na základě písemné žádosti držitele ochranné známky zadržet podezřelé padělky.

I přes existující právní rámec zůstává praktické vymáhání práv duševního vlastnictví v Beninu omezené. Pro zahraniční investory a vývozce je proto klíčové být proaktivní a pečlivě chránit svá práva již při vstupu na trh.

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky v Beninu jsou i nadále zveřejňovány ve státním deníku La Nation a na [Oficiálním portálu veřejných zakázek Beninu](#), který slouží jako centrální platforma pro elektronické zadávání zakázek. V roce 2025 vláda zahájila digitalizaci veřejných zakázek s cílem zvýšit transparentnost a efektivitu procesu zadávání.

Zákon č. 2017-04 o veřejných zakázkách stanovuje, že předběžná kvalifikace uchazečů je vyžadována pouze u složitých nebo rozsáhlých projektů a musí být výjimečně schválena Národním ředitelstvím pro kontrolu veřejných zakázek (DNMP). Tento přístup má za cíl zjednodušit proces zadávání zakázek a zamezit zneužívání předběžné kvalifikace, které by mohlo narušit rovné podmínky pro uchazeče.

Účast v tendrech často vyžaduje spolupráci s místním partnerem, neboť některé zakázky obsahují požadavek na účast beninského subjektu. Úspěšná účast v tendrech obvykle předpokládá důkladnou přípravu, znalost místního trhu a aktivní komunikaci s příslušnými úřady. Bez stálé přítomnosti na místním trhu a navázání relevantních kontaktů je obtížné efektivně reagovat na vyhlášené zakázky.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Benin nadále uznává význam dobře sepsaných obchodních smluv, ideálně připravených místním právníkem se znalostí francouzského práva. Obchodní spory lze řešit prostřednictvím Centre d'Arbitrage, de Médiation et de Conciliation (CAMEC) při Beninské obchodní a průmyslové komoře, nebo prostřednictvím civilních soudů. Přestože arbitrážní řízení nabízí rychlejší a efektivnější řešení než tradiční soudní procesy, vymáhání práva může být stále zdlouhavé a nákladné, zejména pro zahraniční subjekty. Doporučuje se proto přednostně usilovat o mimosoudní vyrovnání.

Benin je členem Mezinárodního centra pro řešení investičních sporů (ICSID) a signatářem newyorské úmluvy z roku 1958, což umožňuje mezinárodní arbitrážní rozhodnutí vymáhat i v Beninu. V roce 2020 byl zahájen první případ ICSID proti Beninu, což ukazuje na rostoucí využívání mezinárodní arbitráže v zemi.

Benin je také členem Organizace pro harmonizaci obchodního práva v Africe (OHADA). V roce 2018 vstoupil v platnost nový Jednotný akt o arbitráži OHADA, který modernizuje a sjednocuje arbitrážní řízení v členských státech. Tento akt zajišťuje efektivnější a transparentnější arbitrážní procesy a usnadňuje vymáhání rozhodnutí v rámci regionu.

Navzdory těmto pozitivním změnám zůstávají některé výzvy, jako je byrokracie a pomalé soudní procesy. Zahraniční investoři by měli být obezřetní a pečlivě připravit své smlouvy, včetně jasně definovaných rozhodčích doložek a platebních podmínek. Doporučuje se také zajistit platby předem, protože vymáhání pohledávek může být obtížné.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Česko pokrývá Benin z velvyslanectví v Nigérii, pro země platí vízový režim.

O vízum lze žádat online, po přiletu na letišti v Cotonou nebo na:

Honorárním konzulátu Beninské republiky v Praze (Ke Kaménce 364/17, 163 00 Praha 6 – Řepy, tel.: 235 312 218)

a na:

Velvyslanectví Beninu pro Českou republiku v Berlíně (Englerallee 23, 14195 Berlin, tel.: +49 30 2363 1470).

Doporučuje se, aby byl cestující do Beninu očekáván důvěryhodnou osobou či obchodním partnerem. Přímé lety z Evropy zajišťuje např. Air France, do Cotonou je však také možné cestovat přes Lagos (Nigérie) - vzdálenost cca 130 km. Cesta autem může být zdlouhavá a bezpečnostně riziková. Spojení v rámci regionu zajišťuje např. letecká společnost ASKY.

Před cestou je nezbytné očkování proti žluté zimnici (potvrzení se vyžaduje při vstupu do země), dále se doporučuje vakcinace: proti hepatitidě A a B, břišnímu tyfu, tetanu, meningitidě nebo choleře. Malárie je v zemi endemická – doporučuje se profylaxe vhodnými antimalariiky. Při podezření na nákazu je třeba ihned absolvovat jednoduchý krevní test (běžně dostupný) a zahájit léčbu, která bývá účinná, pokud se nemoc podchytí včas.

Z bezpečnostního hlediska se doporučuje vyhýbat nočnímu cestování, především v příhraničních oblastech s Nigérií a v některých částech Cotonou (např. přístav, pláže). Cestování na sever země se nedoporučuje. Přes den je pohyb po městech a hlavních komunikacích relativně bezpečný, nicméně opatrnost je na místě – zejména pokud jde o osobní věci, peníze či šperky. Největší riziko pro cestovatele představují dopravní nehody – technický stav vozidel je často špatný a dopravní pravidla nejsou důsledně dodržována.

Doporučuje se pít pouze balenou vodu, která je běžně k dostání. Kvalitní ubytování poskytují zejména hotely mezinárodních řetězců, kde je možné očekávat evropský standard. Platby kartou jsou akceptovány v hotelech, některých restauracích a supermarketech. Pro drobné nákupy je vhodné mít hotovost, směnu lze provést např. v hotelu či na letišti.

Cestovatelům se doporučuje registrace v systému DROZD.

V případě zdravotních potíží lze využít kvalitních soukromých francouzských klinik v Cotonou a Porto Novo. Zdravotní péče je však zpoplatněná – cestovní pojištění by proto mělo zahrnovat léčebné výlohy i případnou evakuaci zpět do ČR.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Pro zaměstnávání cizinců v Beninu je nezbytné získat pracovní povolení, které vydává **Ministerstvo práce a veřejné správy**. Povolení je platné 12 měsíců a může být opakovaně prodlužováno. Žádost podává zaměstnavatel a musí k ní přiložit:

- 1 platný cestovní pas zaměstnance
- 1 pracovní smlouvu na dobu určitou
- 1 doklad o kvalifikaci a praxi
- 1 lékařské potvrzení o způsobilosti
- 1 výpis z trestního rejstříku ne starší než 3 měsíce
- 1 potvrzení o finanční způsobilosti zaměstnavatele.

Na základě pracovního povolení může zaměstnanec požádat o pracovní vízum. Zaměstnavatel musí být registrován v Beninu a doložit, že danou pozici nelze obsadit místním pracovníkem. **Pracovní smlouva musí být vždy na dobu určitou.**

Minimální mzda v Beninu činí od ledna 2023 52 000 XOF měsíčně. Pro zahraniční pracovníky je však obvyklé sjednat vyšší mzdu, často doplněnou o příspěvky na bydlení, dopravu či stravování.

Od 1. ledna 2022 je zaměstnavatel povinen zajistit **zdravotní pojištění pro své zaměstnance v rámci systému ARCH**. Pro zahraniční pracovníky je doporučeno sjednat mezinárodní zdravotní pojištění, které pokrývá i případnou evakuaci.

Zaměstnavatelé jsou rovněž povinni odvádět **sociální příspěvky**:

- 1 15,4 % na důchodové a rodinné pojištění a 1–4 % na pojištění pracovních úrazů.
- 1 Zaměstnanci odvádějí 3,6 % ze mzdy na sociální zabezpečení.

Zdravotní péče v Beninu je často hrazena přímo na místě, proto je důležité mít sjednané adekvátní pojištění. Před nástupem do zaměstnání je doporučeno konzultovat podmínky s místním právníkem a zajistit veškeré potřebné dokumenty.

5.9 Veletrhy a akce

Významné veletrhy a výstavy v Beninu v roce 2025:

- 1 **Mezinárodní festival čaje a kávy:** Koná se od 25. do 27. dubna 2025 v Cotonou. Festival spojuje milovníky čaje a kávy z celé Afriky a producenty z celého světa. Nabízí prodej, ochutnávky a výměnu zkušeností v oblasti čaje a kávy.
- 1 **Africa SME Champions Forum:** Plánováno na 8. května 2025 v Cotonou. Fórum je věnováno urychlení růstu afrických malých a středních podniků a nabízí strategické diskuse a networkingové příležitosti.
- 1 **Circularity Africa Conference:** Koná se od 13. do 16. května 2025 v Cotonou. Konference sleduje pokrok v cílech udržitelného rozvoje a agendě Afriky, se zaměřením na odpovědnou spotřebu a výrobu.
- 1 **Ekonomická a obchodní mise Frankofonie (MECF):** Plánována na červen 2025 v Cotonou. Jedná se o první událost svého druhu v západní Africe, zaměřenou na posílení ekonomických výměn mezi frankofonními zeměmi a přilákání investic do klíčových sektorů, jako je energetika a zemědělství.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

V Beninu není rezidenčně přítomen český zastupitelský úřad.

Příslušným úřadem je velvyslanectví v nigerijské Abuji:

Embassy of the Czech Republic, 5, Gnassingbe Eyadema Street, Asokoro District, Zone 4, Abuja, Nigeria

Tel.: +234 703 757 1096

E-mail: Abuja@mzv.gov.cz

Obchodní úsek: Abuja.Commerce@mzv.gov.cz

Web: www.mzv.gov.cz/abuja

Od března 2024 je v Cotonou otevřen český honorární konzulát, který řídí pan Jean Charbel Karam.

Immeuble St Charbel, Ancien pont, Akpakpa, 01 bp 2376, Cotonou

Tel: +229 95 060 014

E-mail: Cotonou.Honorary@mzv.gov.cz

Provozní hodiny úřadu: po - pá 9:00-12:00, 15:00-18:30

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- 1 Honorární konzulát v Cotonou: +229 95 060 014
- 1 Záchranka: (1)15, +229 21 307 336
- 1 Hasiči: (1)18
- 1 Policie: (1)17 z mobilu je třeba vytočit předčíslí 112
- 1 Informace: 122
- 1 Letiště: +229 21 30 14 13
- 1 Sanitky: +229 21 301 760 / +229 21 300 656
- 1 Nemocnice (C.N.H.U): +229 21 300 155 / +229 21 300 556 ; pohotovost CNHU : +229 21 304 652 / +229 21 077 945
- 1 Klinika Atinkanmey: +229 21 312 276
- 1 Poliklinika Cocotiers: +229 21 301 420
- 1 Klinika Mahouna: +229 21 301 435
- 1 Ředitelství policie: +229 21 31 34 80
- 1 Centrální komisariát: +229 21 30 23 10, +229 21 30 05 14, +229 21 30 22 46

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 www.eiu.com
- 1 [Gouvernement de la République du Bénin](http://www.gouvernement.be/benin)
- 1 www.izf.net
- 1 <https://lanationbenin.info/>